

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Міжнародна економіка	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	перший (бакалаврський) рівень	кафедра	економіки та бізнесу

ВИКЛАДАЧ

Величко Катерина Юріївна

Вища освіта: спеціальність «Економіка підприємства» (Спеціалізація «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» (економіст);

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини» ОПП «Міжнародна економіка» (магістр з міжнародних економічних відносин)

Науковий ступінь: кандидат економічних наук, 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Вчене звання - доцент кафедри міжнародної економіки

Досвід роботи – 25 роки

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 4 методичних розробок та 6 тематичних публікацій; учасниця міжнародних конференцій
- пройшла навчання за міжнародною програмою Estonian Business School за підтримки Estonian Development Agency «Leading organizational change in turbulent times» («Управління організаційними змінами в період турбулентності»).

телефон

0503018920

електронна
пошта

eklevyna@gmail.com

дистанційна
підтримка

Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Вивчення основних концепцій та технік ризик-менеджменту, які використовуються в міжнародному бізнесі та формування у слухачів курсу компетенцій необхідних для розробки, аргументації, ухвалення та оцінки управлінських рішень у міжнародному бізнесі.
Формат	Лекції, практичні заняття, що передбачають вирішення кейсів та бізнес-стимуляції, самостійна робота, презентація.
Специфічні результати навчання	<i>Знати:</i> сутність економічного ризику та ризик-менеджменту як системи управління ризиками; структуру процесу управління ризиками, їх класифікацію; основні види ризиків у бізнесовій діяльності на міжнародних ринках та способи управління ними. <i>Вміти:</i> планувати процес управління ризиками; ідентифікувати економічні ризики у міжнародному бізнесі; проводити кількісно-якісний аналіз ризиків у міжнародному бізнесі з урахуванням впливу стейкхолдерів; визначати стратегії реагування на конкретні ризики та застосовувати аналітичні інструменти для ефективного управління ризиками у міжнародному бізнесі.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	Вчасне виконання завдань, активність на заняттях, самостійна робота, командна робота, участь у дискусіях.
Умови зарахування	Вільне зарахування

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» (освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка») вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей:</p> <p>Загальних:</p> <p>ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в команді.</p> <p>Спеціальних (фахових):</p> <p>СК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.</p> <p>СК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними</p>
-------------	---	-------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Теоретичні аспекти прояву ризиків у міжнародному бізнесі

Лекція 1	Економічного ризику як економічної категорії.	Практичне заняття 1	Ключові складові ризику (невизначеність, втрати, небайдужість). Подія ризику, ймовірність, наслідки ризику, фактори ризику.	Самостійна робота	Глобальні загрози міжнародного бізнесу.
Лекція 2	Засади ризик-менеджменту у міжнародному бізнесі.	Практичне заняття 2	Поняття ризик-менеджменту. Основні правила ризик-менеджменту. Сучасні підходи в ризик-менеджменті.		Історія виникнення ризик-менеджменту
Лекція 3	Методи і моделі аналізу ризиків у міжнародній діяльності.	Практичне заняття 3	Методи аналізу ризиків міжнародного бізнесу та їх класифікація (діаграма «Ісікаві», діаграма «Краватка-метелик», методика HAZOP, «Дерево рішень» та ін.		Стрес-аналіз у міжнародному бізнесі як комплексне дослідження ідентифікації, та оцінки факторів негативного впливу
Лекція 4	Оцінювання ризиків у міжнародному бізнесі.	Практичне заняття 4	Припустимий рівень критичного та катастрофічного ризику в міжнародному бізнесі. Критерії Value-at-Risk (VaR), Expected Shortfall (ES), Tail Value at Risk (TVaR). Використання імітаційного моделювання методом «Монте-Карло».		Концепція «ризик-апетит». Процес визначення рівня ризик-апетиту в міжнародному бізнесі.
Лекція 5	Макроекономічні країнові ризики. Політичний ризик.	Практичне заняття 5	Методика складання карт та рейтингів політичного та країнового ризику. Рейтинги Standard & Poor's Ratings Group (S&P), Allianz Trade, Coface та ін.		Вплив війни на міжнародну торгівлю та бізнес України

Модуль II. Управління ризиками у міжнародному бізнесі

Лекція 6	Управління кадровими ризиками у міжнародному бізнесі.	Практичне заняття 6	Кадровий ризик. Методи управління кадровими ризиками (превентивні та відшкодування втрат). Аутсорсинг в області HR	Самостійна робота	Аутстафінг як метод зниження кадрового ризику у міжнародному бізнесі
Лекція 7	Управління транспортними ризиками міжнародного бізнесу.	Практичне заняття 7	Виявлення транспортних ризиків. Кількісний та якісний аналіз транспортних ризиків. Управління, моніторинг та контроль транспортних ризиків.		Управління транспортними ризиками в Україні в умовах війни. Проблематика міжнародної логістики в Україні.
Лекція 8	Валютні та цінові ризики міжнародного бізнесу.	Практичне заняття 8	Форвардні операції з валютою: сутність операції, курс «спот», форвардний курс, транзакції аутрайт.		Застосування ігрових методик та стимуляційних ігор для аналізу та управління валютними ризиками міжнародного бізнесу.
Лекція 9	Управління інвестиційними ризиками у міжнародному бізнесі.	Практичне заняття 9	Типізація інвестиційних ризиків міжнародної діяльності: ризик упущеної вигоди; ризик зниження доходності; ризик прямих фінансових втрат		Специфіка інвестиційного ризик-менеджменту міжнародних корпорацій

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Калініченко, З.Д. (2021). *Ризик-менеджмент*: навч. посіб. для здобувачів спец. 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент». Дніпро: ДДУВС. 224 с.
2. Тимохова, Г.Б., Величко, К.Ю. (2022). Стратегічний менеджмент: навч. посіб.:Х. ХГУ «НУА». 126с.
3. Величко, К., Цибульська, Е. (2023). Трансформація бізнес-моделей компаній: сучасні виклики та перспективи у цифровій економіці. *Економіка та суспільство*. (52). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-39>
4. Величко, К., Тимохова, Г., Євтушенко, Г. (2023). Міжнародні бізнес-стратегії цифрової трансформації в умовах «суспільства 5.0». *Економіка та суспільство*. (50). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-69>
5. Угрин, Д.І., Довгунь, А.Я. (2023). *Ризик-менеджмент та маркетинг в ІТ-галузі*. Навчально-методичний посібник. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича. 100 с.
6. Кравченко, М.О., Бояринова, К.О., Копішинська, К.О. (2021). *Управління ризиками*: Навчальний наочний посібник. КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 18 Мбайт). К. : КПІ ім. І. Сікорського. 432с.

Методичне забезпечення

1. Ризик-менеджмент у міжнародному бізнесі: дистанційний курс. Портал дистанційного навчання ДБТУ. URL: <http://moodle.btu.kharkiv.ua/>
2. Величко, К.Ю.(2024). Ризик-менеджмент: конспект лекцій. Х. ДБТУ. 108с.
3. Величко, К.Ю., Баламут, Г.С. (2023). Міжнародна економіка. Практикум: навчальний посібник. Х.: ДБТУ, 2023. 108 с.
4. Кот, О.В., Величко, К.Ю., Носач, Л.Л., Печенка, О.І. (2018). Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини». Харків: ХДУХТ, 320 с.
5. Value At Risk. URL: <http://wp.wiki-wiki.ru/wp/index.php/Value At Risk>
6. Аналіз ризиків. URL: https://dl.khadi.kharkov.ua/pluginfile.php/32782/mod_resource/content/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B0%204.pdf
7. Глобальні ризики з точки зору Всесвітнього економічного форуму: інфографіка. Bakertilly: вебсайт. URL: <https://bakertilly.ua/news/id48913>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50%	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	Підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 20	Відповіді на тестові питання
		до 20	відповіді на практичних заняттях, участь у дискусіях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.